

באהבה ובאמונה

להתקרב אל ה' באהבה ובאמונה

בס"ד • י"ד תשרי ה'תשפ"ז שבת חג סוכות • גליון 1576 • נא לשמור על קדושת הגליון

כניסת השבת: ירושלים 17:56 ת"א 18:14 חיפה 18:06 ב"ש 18:12
צאת השבת: ירושלים 19:08 ת"א 19:10 חיפה 19:09 ב"ש 19:09

נכון לעכשיו

הרב דב ביגון ראש מכון מאיר

והשיב לב אבות על בנים ולב בנים על אבותם - בימינו

ההיסטוריה של עם ישראל, ראשיתה באברהם אבינו ואחריתה במלך המשיח מבית דוד. אברהם אבינו הוא בחינת הזרע שממנו הולך וצומח וגדל עם ישראל, כפי שנאמר "ויאמר ד' אל אברהם לך לך... אל הארץ אשר אראך, ואעשך לגוי גדול ואברכך ואגדלה שמך, והיה ברכה" (בראשית יב ב). והמלך המשיח הוא בחינת הפרי המתוק, שבדורו עם ישראל יקיים בפועל, יממש את אשר הובטח לאברהם אבינו בתחילת דרכו "ונברכו בך כל משפחות האדמה" (שם) - דהיינו, אור לגויים. בסוכה אנו מארחים כביכול בכל ערב את מנהיגי האומה. לא רק שאנו נפגשים עם אבות האומה ורועיה, מדברים במעלתם ובשבחם ובתפקידו של כל מנהיג ומנהיג - אלא אבות האומה אף הם מתבוננים ורואים אותנו, את הבנים שבכל דור ודור, את מצבם ופועלם במהלך הדורות בבחינת "והשיב לב אבות על בנים ולב בנים על אבותם" (מלאכי ג).

נכון לעכשיו, האבות המתבוננים בנו, רואים בנו את דור התחיה וקיבוץ הגלויות, שהוא פרק מיוחד ומופלא בתולדות האומה והעולם כולו. מצד אחד אין לך קץ מגולה מזה: קיבוץ גלויות ופריחת הארץ, ומצד שני, דור של מלחמות. כדברי חז"ל "בשביעית מלחמות במוצאי שביעית בן דוד בא". ההתנגדות לשיבת עם ישראל לארץ ישראל מצד אומות העולם איננה מקרית, היא נצפתה מראש על ידי כל הנביאים והחכמים, כדברי דוד המלך נעים וזמירות ישראל: "למה רגשו גויים ולאומים יגו ריק... על ה' ועל משיחו" (תהילים ב). וגם התוצאה ידועה מראש: "תרעם בשבט ברזל ככלי יוצר תנפצם" (שם בהמשך). אשרינו מה טוב חלקנו שאבותינו אברהם, יצחק, יעקב, משה, אהרן יוסף ודוד, מביטים בדורנו ורואים כיצד סוכת דוד הנופלת הולכת וקמה מנפילתה ככתוב "ותולינו מהרה קוממיות לארצנו".

בברכת חג סוכות שמח

מהמצפה לישועה השלמה

דב ביגון י"א

לפרוס כנפיים ולעוף הרב אמיר דומן

טעם העץ כטעם הפרי הרב חגי לונדין

שינה בסוכה ובארץ ישראל הרב יורם אליהו

שמחת התורה משבת אל החיים הרב אשר בוחבוט

"סוכתי הסוכה, נהדרת ירוקה" הרב יואב מלכא

הספר שמנצח את הסרט שהכפיש את חיילי צה"ל הרב ליאור לביא

שמירת הלשון ואהבת ישראל בעת בחירות הרב שלמה אבינר

זוגיות וחינוך אסתר אברהמי ואורית דהן

העלון מופץ ב-50,000 עותקים
לפרסומים והקדשות בעלון ובאתר: 026461302
headoffice@emeir.org.il \ ההכנסות קודש למכון מאיר
תוכן המודעות באחריות המפרסם בלבד

אני והוא הושיעה נא

מכון מאיר שמח להזמין את הציבור לשיעורים בליל הושענא-רבה

שיתקיימו בע"ה ביום חמישי כ' בתשרי תשפ"ז בבית המדרש המשופץ

21:15 - הרב מאיר גולדוויכט (מראשי ישיבה יוניברסיטי)
22:00 - הרב מאיר טויבר
23:00 - הרב רן בן-משה
24:00 - הרב ערן ישועה
1:00 - הרב צבי נחשוני
2:00 - הרב אריה שטרן
3:00 - הרב דודון כץ
4:00 - הרב איל ורד
5:00 - הרב שמעון בן-ציון

תיקון ליל הושענא רבא בסוכת המכון עם הרב אשר בוחבוט

קאטו כאלהה

פיתקא טבא

50 שנה של יהדות באהבה מכון מאיר

לתרומות למכון מאיר:
בטלפון 02-6461328
באתר meirtv.com
או סרקו את הברקוד

• אלפי שיעורים
• קירוב רחוקים
• מאות תלמידים
• ערוץ ילדים
• אולפן גיור

היו שותפים
בהוספת יהדות באהבה!

לפרוס כנפיים ולעוף

כמה מלל, רגש, דרשות, ולהבדיל - סרטוני רשת, נשפכו בחלל העולם לקראת האירוע הכל-כך (לא) נדיר של "ראש השנה שחל בשבת"! האם זה סימן טוב? חלילה להפך? מה עושים כדי להציל, להגן, לתקן, לפייס וכו' וכו', את חסרונן תקיעות השופר בשבת קודש?

והנה הגענו בחסד ה' ליום טוב הראשון של חג הסוכות תשפ"ז, ופתאום הפתעה: לא נוטלים לולב! גם לא אתרוג, ואפילו לא ערבה חבוטה קטנה אחת. האם מישהו שמע קול זעקה? אולי מצאתם איזה סרטון מרגש ומנחם? כלום. קול דממה דקה.

הדבר קצת תמוה, שהרי "היינו טעמא דשופר, היינו טעמא דלולב, והיינו טעמא דמגילה". יש לנו שתי מצוות מדאורייתא ואחת מדברי חכמים, שהוסטו הצידה למען קדושת השבת, ורק על שופר "פתחו קמפיין" תקשורת?

כנראה שהצטרפו כאן כמה סיבות: הטראומה של תשפ"ד, התפתחות מואצת של הרשתות החברתיות ואלגוריתמיהן, שמתעדפים בעליל רגשות פחד ופאניקה (תעשו ניסוי: תעלו סרטון תמים של כלבלב מחבק תינוק, ותכתבו בכותרת: 'מה יהיה הסוף?! לאן עוד נגיע?!?!'). צפו בחדווה (בתפוצה), - ולבסוף, אכן כן, יש מקורות אמינים ומקודשים שדנים בשאלת חסרון התקיעה בשבת ראש השנה, ומשמעותה. כמובן, במקורות האמינים, אין פאניקה ולא טראומה, רק דיון בריא ועקרוני, שהרי אין באמת הפתעה באירוע שמתרחש כל שלוש או ארבע שנים, כבר יותר משלושת אלפים שנה!

ארבעת המינים (וקריאת מגילת אסתר) לא נתפסים

כ"הרי גורל" בחיינו, עד שנזדעק על דחייתם ממועדם המקורי בשבת. אלו מצוות שנתפסות יותר כ"חגיגה", ולא מזוהות אוטומטית עם "חרדת קודש" דווקא. האם היינו חושבים שמצוות שופר היא "כיפית"? ודאי שלא, אבל לולב ומגילה? אדרבה, ששון ושמחה.

והרי כל המצוות דורשות "דחילו ורחימו", יראה ואהבה, שהן כנפיים הנושאות את גוף המצווה המעשי לשמי שמים, ומה נשתנה בין זו לאלו? הדבר פשוט ומובן - שופר נטוע בלב "הימים הנוראים" וחרדת הדין שבהם, ואילו לולב ומגילה חלים בימי שמחה מובהקים וזוהרים בעוצמתם.

מכאן שה"כנפיים" המתלוות לכל מצווה, אינן "צומחות" בשווה באופן טבעי. יש ימים ומעשים שבהם "כנף היראה" צומחת באופן מופלא ונשגב, ולעומתה כנף האהבה קטנה וחלשה מטבעה. ויש ימים ומצוות שמצמיחים "כנף שמחה" עוצמתית ומפוארת, ולעומתה כנף יראה מדולדלת וחלשה... האם ניתן לעוף בשתי כנפיים בלתי פרופורציונליות?

חדשות (ישנות אבל) טובות! בדיוק כאן מתחילה העבודה הנקראת בכל הספרים, דרשות, סרטונים וכו' - "עבודת השם"... עבודת ה' אינה נגמרת בביצוע מעשה המצווה, ובליוי הדחילו ורחימו הבסיסיים וה"טבעיים" כמו שהם "זורמים" איך שיוצא להם, לפי מצב הרוח המשתנה והרגש החולף.

עבודת ה' תובעת מאיתנו לשים לב איזו כנף היא ה"כנף המובילה" והחזקה, להעצים אותה בתורה ובהתבוננות, שימוש חכמים וחינוך מ"גירסא דינקותא", ודווקא אז - לרתום ולמנף את כוחה כדי להצמיח ולהשוות אליה את "הכנף האחורית",

בהעמקה, בתפילה, בתשובה, לעטוף אותה בחסד ובמידות טובות, בהתמדה ובעקשנות, עד ששתיהן יהיו שוות לטובה ולברכה ככל האפשר.

בשבת קודש, יום טוב ראשון של חג הסוכות הזה, הבא עלינו ועל כל ישראל לטובה, לתיקון ולנחמה ולשמחה, - לא ניטול לולב, אך נקרא מגילת "קהלת" ברכות מהקהילות. רגילים לומר שקהלת בא למתן ולסייג את השמחה הפורצת גדרים, כדי שלא תהפוך ל"הוללות". אך אולי ניתן להסביר זאת קצת אחרת.

כי נכון, לפעמים חייבים "לקצץ את הכנפיים". אולי ב"שעת חירום", בלית ברירה, לפעמים יוצאות מן הכלל, כאשר הנפש נכנסת ל"סחרור" בלתי נשלט וחוסר איזון הרסני, אנו נאלצים לפגוע בכנף החזקה הטבעית, כדי לתת צ'אנס לכנף החלשה להתחזק, כמטרה להשיג "באלאנס", איזון מלאכותי, לפחות כשלב מעבר. אבל אין זה היעד הסופי!

באמת, מטרת ה"תוכחות" שבקהלת, אינה למעט את השמחה כשלעצמה, אלא הפוך ממזל! להשתמש בכוחה כנקודת מנוף, לקבל ממנה מוטיבציה כדי להגדיל לעומתה גם את יראת השמים וכובד הראש: כי "גם את זה לעצמת זה עשה ה'אלוהים".

קיבלנו השנה הזדמנות להיכנס אל שמחת החג לא ב"בום" האופייני, אלא מתוך שלווה וכבוד שבת, רוגע ומנוחה. נמתח את שתי הכנפיים שלנו עד מילואן, ונשאב שמחת רוח הקודש ממעיני הישועה כדוד מלכנו משיחנו שאמר: "אני - יראתי מתוך שמחתי, ושמחתי מתוך יראתי. ואהבתי - עלתה על כולם" (אליהו רבא ג) ...

הרב חגי לונדן

ר"מ במכון מאיר

אלא מחלחלת אף למימד הטבעי-גופני. שלב זה מביא את השמחה: "אף על פי שכל המועדות מצוה לשמוח בהן, בחג הסוכות היתה שם במקדש שמחה יתרה שנאמר ושמחתם לפני ד' א-להיכם שבעת ימים" (משנה תורה, הלכות לולב ח, ב). סוכות הינו החג שבו קיימת הזדהות מלאה בין הגוף לנפש, בין המימד הפנימי לחיצוני. זהו החג בו יכולים אנו להיות מה שאנחנו באמת. זוהי אף הסיבה שבעבורה אנו נוטלים אתרוג בסוכות. אתרוג, אומרים חז"ל (סוכה לה, א) הינו פרי ש"טעם עצו ופריו שווה". כלומר קיימת בו התאמה בין התהליך לתוצאה. בסוכות אנו נוגעים בעולם העליון, בגן העדן שבו היה "טעם העץ כטעם הפרי". שבעת ימי סוכות, הבאים בסוף השרשרת של הימים הנוראים - נותנים לנו את הכוח לקראת ימי החול האפרוריים; להיפגש עם התוצאה והפרי תוך כדי התהליך. שתהיה לכולנו שנה טובה.

סוכות - טעם העץ כטעם הפרי

יום מחילת חטא העגל. מתוך קבלת האור הכללי של ראש השנה אנו מבקשים את הישע האיש. ביום הכיפורים אנו עוסקים בעבודה הפרטית: פרוט החטאים, וידוי, תשובה וכפרה.

לאחר שנבנו בנו שתי הקומות הללו - הכלל והפרט - אנו מגיעים אל שיאו של המהלך

כול: חג הסוכות. המצווה הראשונה במוצאי יום הכיפורים הינה בניית הסוכה: לאחר המפגש עם המדרגה המלאכית ביום הקדוש שבו אין אכילה, שתייה, סיכה, תשיש המיטה ונעילת הסנדל - אנו עוסקים בחומר, בארציות, בבניית העולם

הזה. בחג הסוכות אנו מקדשים את המציאות הארצית. הקדושה הכללית והפרטית שנספגה בנו בימים הנוראים לא נותרת במימד המופשט

אנו פותחים את השנה החדשה בעשרים ושניים ימים קדושים (עשרת ימי תשובה+ארבעה ימים שבין יו"כ לסוכות+שבעת ימי סוכות+שמיני עצרת) שהם כנגד כ"ב אותיות שבהן נבראו שמים וארץ. כשם שמאותיות הא"ב העברי ניתן ליצור אינסוף צירופי מילים ומחשבות, כך ניתן, מעבודת

ד' המרוכזת בימים הללו, ליצור אינסוף צירופי חיים שיאירו את השנה כולה. אנו פותחים בראש השנה, היום שבו נברא האדם (ויקרא רבה כט, א), בהכרזת היסוד כי אנו יצירי כפיו של הקב"ה ומתוך כך - ישנה תכלית לחיינו. בראש השנה אין מקום לווידי או לעיסוק בתיקון אישי, עניינו הבלעדי של ראש השנה הינו קבלת המלכות האלוקית. משם אנו ממשיכים ליום הכיפורים,

סוכות הינו החג שבו קיימת הזדהות מלאה בין הגוף לנפש, בין המימד הפנימי לחיצוני. זהו החג בו יכולים אנו להיות מה שאנחנו באמת.

התורה הגויצלת

שיחות

הרב צבי יהודה

לסוכות

הרב יורם אליהו
ר"מ במכון מאיר

ישראל זה כלל-ישראל, על כן נשמתו מתכללת, שייכת ומתדבקת לאוויר הקודש הכלל-ישראלי ומתחדשת.

דירת ארעי

התורה אומרת, "בסוכות תשבו". ביארו חז"ל, "תשבו כעין תדורו", אומר הרב צבי-יהודה: והדירה המתאימה היא דירת ערעי, כמו העולם הזה שאינו אלא ארעי. ומביא רבנו סיפור על ה'חפץ חיים' זכר צדיק לברכה, שדירתו היתה דלה ובלתי מרוהטת. פעם נכנס עשיר אחד מאמריקה, הסתכל על כלי הבית ושאל בתימהון: היכן הם הרהיטים של כבודו? ענה לו ה'חפץ חיים' בשאלה: והיכן הרהיטים של כבודו? השיב לו האמריקאי העשיר: אני אינני אלא אורח כאן ולכן אין לי כאן רהיטים. אמר לו ה'חפץ חיים', גם אני כאן בעולם הזה רק אורח ולכן אין לי רהיטים.

1. והביאור: שתי מצוות אדם מקיים אותם עם כל גופו כל וכל במצווה - "ויהי בשלם" שאדם מקיים את המצווה בשלמות גופו זה ב"סוכו" סוכות, "ומעונתו בציון" כשגר בארץ ישראל.

2. והאדם אם הוא בחוץ-לארץ, יש לו נפש מהאופנים, ושזוכה ליכנס לארץ-ישראל בא אליו נפש מיצירה חדשה ומתלבש תוך הנפש הישנה שלו. ובלילה הראשונה שיוון בארץ-ישראל, יוצאות ב' הנפשות, ועולים למעלה, ובחזרה אינה חוזרת כי אם החדשה בלבד" (חסד לאברהם, מין שלישי, עין הארץ, נהר יב)

* במאמר זה באה לסיימה סידרה זו של שיחות הרב צבי-יהודה לפרשה. תודה רבה מאוד לכם הקוראים על התמיכה לאורך כל השנה. סידרה זו הייתה חביבה עליכם מאוד, ואני מודה לה' על הזכות הזו שהייתה לי לעסוק בתורת רבנו. שנה טובה וחג שמח

ישן ודומה שאינו יודע כלל, אך "אני ישנה וליבי ער", ליבם של ישראל ער תמיד. גם בתרדמה ישנה דבקות של ישראל בריבונ-של-עולם. יש כאן השתלשלות משמיעת השופר בראש-השנה, התעלות ליום-הכיפורים ומתוך כך לסוכות.

שינה בארץ-ישראל

הרב צבי-יהודה מזכיר את דברי הגאון מווילנה שיש להשוות בין מצוות סוכה למצוות ישוב הארץ ולמד זאת מהפסוק "ויהי בשלם סוכו ומעונתו בציון", "סוכו" - מצוות הסוכה ו"ציון" מצוות ישוב הארץ. בהקשר זה הביא רבנו שתי מימרות מיוחדות מרבי אברהם אזולאי בעל ספר 'חסד לאברהם'.

א. דע שכל הדר בארץ-ישראל הוא צדיק, ואף-על-פי שהוא בחזקת רשע, הרי הוא בכל זאת צדיק, שאם לא כן הארץ היתה מקיאה אותו. אדם שנמצא בארץ-ישראל, הוא אולי רשע מבחינה אישית-פרטית, אבל הוא שייך לכלל-ישראל והאווירה הכלל-ישראלית מקיפה אותו, ומבחינה זו הוא באמת צדיק בפנימיותו.

ב. אדם שבא בפעם הראשונה לארץ-ישראל, הולך לישון, קם בבוקר ואומר כרגיל "מודה אני לפניך שהחזרת בי נשמותי", על החזרת הפיקדון. בשעת השינה המצב התודעתי של האדם מתעכב. בבוקר חוזרת אותה הנשמה שהופקדה. אבל ה'חסד לאברהם' אומר: דע, כשאדם ישן בארץ-ישראל בלילה הראשון הוא אינו מקבל בחזרה את נשמתו הישנה, אלא נשמתו מתחדשת. ארץ-

שינה בסוכה ובארץ ישראל*

מלמדנו הרב צבי-יהודה שבהגיענו לחג הסוכות אנו עולים מדרגה נוספת. בראש השנה התרגלנו לשמוע את קול השופר וזו פעולה פסיבית, נפעלות. אמנם כאשר האדם נפעל על-ידי ריבונו של עולם, זאת העליונות הגדולה ביותר, אבל בכל זאת בשמיעה יש עוד משהו של עשייה. ביום הכיפורים מגיעים למדרגה לעילא ולעילא של שלילה, שביטה מוחלטת, שבתון ממלאכה, שבתון מאכילה, ועניינו של יום הכיפורים זה לא! לא שייכות למציאות חיי הגוף בעולם הזה, שלילה מוחלטת של מציאות אופן החיים של העולם-הזה, אנו מתעלים מעל עולם העשייה. מיום הכיפורים אנו עולים למידה עליונה יותר של סוכות. חג הסוכות הוא יותר מיום הכיפורים במידה מסוימת. ביום הכיפורים מקיימים את עבודת ה' בווידי ובתפילה, האדם המקיים את מצוות ה' נמצא בדעת שלמה. בחג הסוכות אדם מקיים את המצווה באכילה ושתייה ובלימוד בסוכה, מקיים האדם מצוות "בסוכות תשבו" במצב של ידיעה. אך יש קיום מצווה זו גם במצב של אי ידיעה, כאשר ישנים בסוכה. גם בתרדמתו, האדם עובד את ה'. ביום הכיפורים הוא יודע שהוא מתפלל ומתוודה, בסוכות הוא

הרב אשר בוחבוט
ר"מ במכון מאיר

המלך לבדו, ראוי לבקש את שורש הכול: רבנו של עולם, אל תיתן לי להיפרד ממך. תן לי קשר חי, פנימי וקבוע, שאינו מסתיים עם נעילת החג ואינו תלוי ברגעי התעלות בלבד 'פתח לנו שער בעת נעילת שער'. וכיום זה הזוהר מבאר שכל אחד מישראל זוכה 'זמנעטר בכתר מלכות' וראוי לרקוד לזכות זו. ולכן כולם עולים לתורה.

כאן נכנסת שמחת תורה. הקב"ה אינו רק מעכב אותנו עוד יום; הוא נותן לנו את הדרך שלא להיפרד כלל - והיא התורה. התורה היא מתנת המלך, וכדברי חז"ל במדרש, דומה לבת מלך שניתנה לישראל, שעל ידה נמשך הקשר עם המלך גם כאשר אין עומדים בארמון. "ביום חתונתו זה הר סיני, וביום שמחת לבו זה אהל מועד" שמחת התורה היא כיום שמחת ליבו כאהל מועד שמושך את התורה אל החיים שהיא בלכתן עימנו. לכן השמחה בתורה ביום זה אינה רק שמחה על סיום מחזור הקריאה, אלא שמחה על כך שניתן לנו כלי תמידי להמשיך את אור קרבתו יתברך. ולכן ישר מתחילים את התורה מבראשית. בזה מתבאר היטב סוד "קשה עלי פרידתכם": הקושי הוא שניקה את קדושת החג המשך המאמר בעמוד 4

שמחת התורה משבת אל החיים

קרבתנו ולא הופעה חיצונית גדולה עומדים במרכז, אלא אהבה ייחודית לעם ישראל החפצים בקרבתו. הראייה שבאומות העולם בריבוי פרים היא הולכת ומתמעטת ואילו ישראל אוהזים בנצח שהיא התורה שרק עולה ופרה ורבה בעולם.

כך גם פירש רש"י את עניין שמיני עצרת: שמוכא בתורה "עצרת תהיה לכם", "עצרתי אתכם אצלי", כמלך שאומר לבניו לאחר ימי הסעודה: "בבקשה מכם, עכבו עמי עוד יום אחד - קשה עלי פרידתכם". לכאורה יש לתמוה: מה הועיל יום נוסף, הרי גם אחריו תגיע הפרידה? אלא שאין הכוונה לפרידה של זמן בלבד, אלא לפרידה של הקשר. הקב"ה מרמז לישראל: אל תתנו לקרבת החגים להישאר חוויה חולפת; המשיכו אותה אל כל השנה. בימי הסוכות אנהנו מזמינים את האושפיזין בכל יום, וביום שמחת התורה הקב"ה מזמין אותנו.

האדמו"ר מפאסצנה הי"ד שנהרג בשואה מביא משל לבן מלך שנחרק מאביו, וכשאביו בא אליו הוא שואל אותו מה תבקש והבן מבקש נעליים לרגליו. וזה כל מבוקשו, והיכן הכאב האמיתי שהוא הריחוק מן האב? מכאן מתבררת הבקשה הראויה לשמחת תורה. בשעה שבה יושבים עם

לאחר ימי אלול, ראש השנה, יום הכיפורים וחג הסוכות, מגיעים שמיני עצרת ושמחת תורה כנקודת השיא של הקרבה בין ישראל לאביהם שבשמים. במשך חודש שלם האדם מתקרב; הוא מתעורר בתשובה, עומד בדין, נטהר ביום הכיפורים ושמח בצל הסוכה. אבל דווקא בסוף כל המהלך מתגלה יום שאין בו מצווה חיצונית מיוחדת, לא סוכה ולא ארבעת המינים, אלא עצם השמחה לפני ה'. זהו יום שבו נשאלת השאלה הפנימית ביותר: כדברי הזוהר הקדוש. "מאן דיתב עם מלכא ונטיל ליה בלחודיה, כל מאי דבעי שאיל ויהיב ליה" אם האדם יושב עם המלך לבדו, ומה שיבקש יינתן לו - מה באמת עליו לבקש?

יסוד הדברים מבואר בגמרא במסכת סוכה: שבעים הפרים של חג הסוכות הם כנגד שבעים אומות העולם, ואילו הפר היחיד של שמיני עצרת הוא כנגד אומה יחידה - ישראל. ממשילים זאת למלך שעשה סעודה גדולה לכל עבדיו, וביום האחרון אמר לאוהבו: "עשה לי סעודה קטנה, כדי שאהנה ממך". כלומר, כל ימי החג כוללים הארה כללית לעולם כולו, אולם היום האחרון מגלה קשר פנימי, אישי ומיוחד. לא ריבוי

"סוכתי הסוכה, נהדרת ירוקה" (התש"ל)

האיר לי פניו, נתן בידי סוכריית אניס ושאל לשלום אבי, שחיבה יתרה לו אליו. שם בידי כמה מסמרי 10 ואמר, במבטאו הספרדי המודגש ובקולו הגרונזי, הדק והגבוה:

"מֶלְכָּא גֶבֶר! כשיאני [כשאני] יגיד לך - תין [תן] לי משמר [מסמר]... הנה, עכשיו [עכשיו] תין לי אחד."

הגשתיו ברטט ובשתי ידיי, וג'ורג'י הלם בו בפטישו:

אחת...

שתיים...

שלוש...

עד שהוטבע המסמר כולו בעץ הריחני.

מקץ כשעתיים הייתה מסגרת העץ עומדת על תילה תחת עץ התאנה העתיק, שסכך על רובה באמירו המפואר - ופסל את ישיבתה! אך למי אכפת?

אם באתי להציץ אל תוך מוחי ה"עתיק", ספוג חוויות שחר ילדותי ונעורי, ולהביט אל שלל אוצרותיו - ודאי היה זיכרון חג הסוכות שבקבוצתנו כנרת אחד ומיוחד שבהם.

די לי להגות בשמו המפורש של מועד זה, ותיכף אני טס במנהרת הזמן; ריחות גן עדנו מתפשטים בכל הווייתו ונותנים לחיי טעם שיש בו ממש. נדמה היה לי בילדותי שסוכתנו זו לא בידי אדם נבנתה, אלא מן הטבע בריאתה - ממש כשם שאנו, ילדי הקיבוץ, הננו נוף תבניתו ויוצאי רחמו. הו! כמה איוותה נפשי לתקופת תשרי זו. הקמת הסוכה למרגלות עצי התמרים התמירים, הישיבה בה, ואחר כל זאת הסנפת שובל ניחוח זיכרון החג והתעברותו בקרב. דומה שאילו נעדרה חוויה זו מנוף ילדותי, הייתי כבעל מום קבוע, או כמחוסר איבר שהנשמה תלויה בו. במה הייתי מטבל אז את ייסורי גירושיי מגן העדן של תום הילדות אל מרחבי תקופת הבגרות העיונים ואל לב-ליבה של אפלת התודעה?

קדש פנימה

כשעמדה הסוכה בשלדה המעוצה והריחני, הלך לו ג'ורג'י, ומעתה נמסרה מלאכת השלמתה לידינו, הילדים.

עטפנו את מסגרתה בכמאה כפות תמרים ריחניות, ואת גגה ריפדנו במשטח צפוף של ענפי אקליפטוס עבותים וירקרקים, עד שלא יכול היית לראות בעד הסכך לא כוכב ולא צל-צילו של כוכב - ונפסלה! אבל למי אכפת?

אחר כך באנו אל הקודש פנימה, לעטר את חלל הסוכה מפירות שנשתבחה בהם ארץ ישראל, עד שנדמה חללה כגן פורח המשתלשל מעל ראשינו - ופוסל ישיבתה! אך למי אכפת?

לבסוף העברנו אל תוכה את שולחנות העץ

מלאכת המשכן של ג'ורג'י

כבר בין כסה לעשור, כזריזין המקדימים למצוות, היה ג'ורג'י הטבריאני, שאומנותו בעץ, בא אל רחבת בית ספרנו. סביב לירכו חגורת כיסים עמוסי מסמרים בגדלים שונים, ופטיש כבד בידו. הוא ניגש אל ערמת עצי הבניין המוכנים לו מראש, שריחם עז כריח הארז שבלבנון. נוטל מהם אחד-אחד ומתחיל בבניית מסגרת הסוכה המלבנית.

שמונה קרשים בדרום...

ארבעה קרשים במזרח...

ואני צופה ומשתאה. וירא ג'ורג'י כי סרתי לראות את המראה נורא ההוד הזה של מלאכת המשכן.

שְׁמִיחָה \ יפה

זְמַן רַב אֲנִי מְחַפֵּשֵׁת אֲחֵרִין:

אֵינֶנּוּ שָׁם בְּאַמֶּת.

לֹא בְּבִיתִי, לֹא בְּעִירִי, לֹא בְּאַרְצִי הַיְּפָה

גַּם לֹא בְּנֶכְרִי, בְּמִקְוֹמוֹת עוֹצְרֵי הַנְּשִׁימָה

אֵינֶנּוּ שָׁם בְּאַמֶּת.

לֹא בְּעֵתוֹנִים, לֹא בְּשִׁירִים

לֹא בְּסִפְרִים וְלֹא בְּשׁוֹם פֶּתַח עֵת

אֵינֶנּוּ שָׁם בְּאַמֶּת.

לֹא בְּעֶבְרִי וְלֹא בְּעֵתִידִי

לֹא בְּחִיּוֹתִי וְלֹא בְּהִשְׁגוֹתִי.

אֵינֶנּוּ שָׁם בְּאַמֶּת.

גַּם לֹא בֵּין יְדֵי

וְלֹא בֵּין כָּל קְרוֹבִי

אֵינֶנּוּ שָׁם בְּאַמֶּת...

וְלִמְעַנֶּה -

הַרְשָׁעִתִּי הַשְׁמִימָה

וּמִצְאָתִיךָ

הַרְבֵּיתִי מִשְׁקָרִי עַל-שְׁמִשׁ

אֲשֶׁר שָׁלַחַי קִרְנֵי נִצְחִיּוֹת

שֶׁאֲרָגוּ כָּל מָה שֶׁמִּתַּחַת לְתַפְאֶרֶת

וְרָאִיתִי כִּי -

הֵנָּה בְּכָל מְקוֹם שֶׁחֲשַׁבְתִּי שְׁאֵינֶנּוּ

אֲרוּגָה בְּתוֹכִי -

שְׁמִיחָה אֲמִתִּית

המשך המאמר של הרב בוחבוט מעמוד 3 <

אל החיים עצמם. ושמחת התורה שחלה בשבת קודש מאירה השנה באור מיוחד. שכשם שהשבת משפיעה על ימי המעשה שמחת התורה בשנה זו צריכה להאיר את כל ימי החול. יום השבת שמייצג את המספר שבע שזהו הפנימיות של החול, ושמחת התורה שמייצג את המספר שמונה, שהיא מעל המציאות מתאחדים בשנה זו. כארון הנושא את נושאיו. מעשי בראשית מיסוד השבת, ומעשי מרכבה שהיא התורה מהעולם העליון, לכן הבקשה הנדרשת לשנה זו בשבת שמחת תורה היא בקשה אחת הכוללת את כל הבקשות: להיות קשורים אל מקור החיים, ואז כל חיינו מקבלים צורה של ברכה "שישו ושמחו בשמחת תורה כי היא לנו עוז ואורה".

1. זוהר כרך ג (ויקרא, במדבר, דברים) ויקרא פרשת צו דף לב עמוד א
2. תלמוד בבלי מסכת סוכה דף נה עמוד ב
3. רש"י ויקרא פרק כג (פרשת אמור)
4. ויקרא רבה (מרגליות) פרשת אחרי מות

המשך המאמר של אורית דהן מעמוד 6 <
יום יצחק (גבורה): שחקו משחקים המצריכים סבלנות, ויסות עצמי ודחיית סיפוקים. אפשר לקיים שיחה על רגעים שבהם "התגברנו" על רצון מייד.
יום יעקב (תפארת): הקדישו את היום ליצירה משותפת המשלבת הרמוניה ואיזון. למשל: בניית פסיפס משפחתי, ציור משותף שבו כל אחד מוסיף חלק, או אפילו הכנת סלט פירות שבו טעמים שונים משתלבים יחד.
יום יוסף (יסוד): ערכו "מסיבת זהות". אפשר לקיים "חפש את המטמון" שבו הרמזים קשורים להיסטוריה המשפחתית ("היסוד" שלכם).
יום משה (נצח): תנו לילדים תפקידי מנהיגות ואחריות בסוכה.
יום אהרן (הוד): ערכו "סבב פרגון". כל אחד אומר משהו טוב על אדם אחר היושב בסוכה. הדגישו את כוחה של המילה הטובה.
יום דוד (מלכות): תנו לילדים להציע איך לבטא את יומו של דוד המלך.

הספר שמנצח את הסרט שהכפיש את חיילי צה"ל

יש יהודים שבגלל הניתוק שלהם משורשיהם, בוחרים להכפיש את מדינת ישראל ואת חיילי צה"ל ברחבי העולם כדי לקבל 'חיבוק' משונאי ישראל, בעוד שיש בקרב אומות העולם כאלה שמבינים שאין מוסרית יותר מישראל, אין צודקת יותר ואין לעולם כולו תקווה ללא המצפן שישראל מהווה לעולם. ארבעים שנה לפטירת מחבר הספר שמשיב את הכבוד הישראלי

'חיבוק' משונאי ישראל, בעוד שיש בקרב אומות העולם כאלה שמבינים שאין מוסרית יותר מישראל, אין צודקת יותר ואין לעולם כולו תקווה ללא המצפן שישראל מהווה לעולם, גם אם המחיר הוא הפניית גב לכל ה'מוסריות' המערבית המזויפת. זה לעומת זה. לשמחתי הרבה התגובות בקרב רוב ככל העם היהודי היו הוקעת צמד האוטו-אנטישמים העלוב הזה, מעל כל כמה ובדרכים יצירתיות מאוד, כדי הכישרון הישראלי המשובח. רוב העם בריא ויודע לזהות ריקבון ושחיתות במעשים מעין אלו. כפי שכתב הרב אלקלעי, התשובה היא בראש ובראשונה אל ארץ ישראל. ומי שמתנתקים מארצם ומעמם סופם שיתנתקו גם מזהותם וילכו לרעות בשדות זרים. ועל שכמותם נתקנה ברכת "למינים ולמלשינים אל תהי תקווה".

מינים משני סוגים

המינים, היו כידוע, ראשוני הדת הנוצרית שפרשו מן היהדות וביקשו ליצור אלטרנטיבה קוסמופוליטית שמבטלת את ייחודו של העם היהודי. ד"ר לבני נוגע בהיבט מעניין בהבדל בין היהדות לנצרות, הבדל שקשור לחג הסוכות:

"מעניין הדבר שגם הנצרות מצאה לה הקבלות לחג הפסח ולחג השבועות, אך לא הקימה ציון מקביל לחג האוניברסלי ביותר של עם ישראל, הוא חג הסוכות. חקיינותה המיתולוגית, המתיימרת לתפוס את מקומו של עם ישראל, החסירה ממנה את המפתח להיסטוריה האוניברסלית. הקוסמופוליטיות המזויפת שלה עומדת בשולי הזרימה המרכזית של תולדות האדם. אין ביכולתה להגיע עד לחג הסוכות, עד המפגש הגדול של העמים. פסח ושבועות הנוצריים יישארו עקרים, הם יבטלו עוד לפני המפגש האוניברסלי הגדול באחרית הימים".

וממשיך ד"ר לבני, "העובדה שעם ישראל הופיע בהיסטוריה מתוך הבדידות של עם שרק הוא יכול לחוג את הפסח ולצאת ממצרים, שרק הוא יכול לקבל את התורה בסיני - עובדה זו היא ודווקא היא ההוכחה האמיתית ביותר לעמקות האמת שלו; ומשום שאין היא מובנת עדיין על ידי יתר העמים, עליו להיות לה לעד יחיד, עד אשר שאר העמים יהיו מוכנים לבוא לפגישה. כל האמיתות הגדולות החלו מתוך מצב של בדידות מצד מי שגילה אותן, בעוד שהשקרים הגדולים החלו מתוך התלהבות של ההמונים. האחרית מגלה תמיד את האוניברסליות של האמת שנתגלתה על ידי קבוצה קטנה. האמת הזאת תגאל את העולם, זו היא משמעותו של חג הסוכות" ('הסוד הישראלי' עמ' 325).

את העובדה המעניינת שהנצרות לא יצרה מקבילה לחג הסוכות אפשר להסביר גם סביב הקשר בין חג הסוכות לארץ ישראל. הנצרות הייתה קוסמופוליטית במהותה ולכן התנתקה מהשורש - מארץ ישראל. ואילו החג הכי ארץ ישראלי הוא חג הסוכות. ולכן השקר הנוצרי לא הצליח בשום אופן להתחבר לחג השורשי הזה, שמחובר לאקלים הארץ ישראלי, לצומח הארץ ישראלי, ולכל מה שמחבר אותנו לארץ החיים המופלאה והאהובה הזאת.

יש מינים שלהם לא תהיה תקווה. אך בארץ ישראל, בחג הסוכות, אנו נוטלים יחד מינים אחרים, שמבטאים את הסוד הישראלי שמאחד אותנו פה בארץ ישראל.

מינים שממלאים אותנו בשמחה ובתקווה של גאולה.

לפני כשבועיים ביקש ממני חבר יקר שפועל בזירת הרשתות החברתיות באנגלית חומר כתוב על היהדות, לקהל לא יהודי שמתעניין ומבקש להבין את הסיפור שלנו. מיד שלחתי לו את הגרסה האנגלית של הספר "הסוד הישראלי" של ד"ר אברהם לבני. כמה ימים לאחר מכן הוא העביר שאלת התעניינות על ארגון שעוסק בגיור בחו"ל... אמנם אין הכרח שיש קשר בין שתי הבקשות, אבל מאותו היום קיבלתי כמה וכמה תגובות נלהבות על חשיבות הפצת תוכן הספר ברחבי העולם.

אמנם כתבתי כאן בעבר על הספר הזה ועל התנועה הרוחנית המרתקת שהוא מחולל מתחילת המלחמה, בעקבות התעוררות הלימוד בו שהולכת וצוברת תאוצה ברוך ה', אך הפעם יש עוד הזדמנות חגיגית לעסוק בו ובחשיבותו. בד' בתשרי, לפני כשבוע, חלה אזכרתו ה-40 של מחבר הספר ד"ר לבני, גר הצדק הצרפתי שהגיע בעקבות מלחמת העולם השנייה והשוואה, למסקנה שהתרבות המערבית הגיעה לפשיטת רגל ולמבוי סתום והחליט לחפש את משמעות הקיום עבורו.

המסע שלו עבר דרך העולם המדעי אל הפילוסופיה ואל התיאולוגיה ובתחנת הסיום הגיע ליהדות וגילה שם את הבשורה לא רק לעצמו אלא לאנושות כולה. את המסע שלו תיעד וסיכם מבחינה רעיונית בספר שפרסם כשנה לפני פטירתו בגיל 61, ספר שבתרגומו העברי נקרא "שיבת ציון נס לעמים", אך תרגומו המדויק מצרפתית הוא 'שיבת ישראל תקוות העולם'.

הספר הזה, שאני לא מפסיק להתפעל מהרלוונטיות שלו לתקופתנו, קיבל השנה משמעות מצמררת מבחינתי כשגיליתי לתדהמתי שתאריך פטירתו הלוועזי של ד"ר לבני הוא התאריך שייזכר לדורות כיום שבו נכפתה עלינו קבלת הזהות שלנו מחדש ה-17.10! זהו צדו האפל של התאריך. אך הצד המאיר הוא הצד העברי, שהמחבר, שהלך לעולמו בעשרת ימי תשובה, הותיר לנו חיבור שהציר הרעיוני שלו הוא התשובה, והוא מהווה בעצמו תשובה עמוקה לשאלות הקיום והזהות שמטרידות את העם היהודי בדורנו. יום שמחת תורה תשפ"ד היה יום נורא, מר ונמהר אך גם היום שבו קיבלנו את הזהות שלנו מחדש.

התשובה לעלילת הדם

תאריך האזכרה של ד"ר לבני הוא גם תאריך אזכרתו של הרב יהודה אלקלעי זצ"ל, ממבשרי הצינונות, שד"ר לבני הדהה את דבריו כמה פעמים בספרו: "המשמעות הראשונית של השם 'תשובה' היא במישור הגיאוגרפי, כך מעיר הרב יהודה אלקלעי: תדע לך, שהרי תיבת 'תשובה' הוראתו הראשונה היא שישב אדם אל המקום אשר יצא משם, כמו: 'תשובתו הרמתה כי שם ביתו', ורז"ל על דרך השגאלה הניחו את השם הזה לשב מחטאו... והתשובה הכללית היא לפי הוראתו הראשונה, שנושב אל הארץ אשר יצאנו משם, כי היא בית חיינו" (כתבי הרב יהודה אלקלעי, חלק ב, עמ' 326; הסוד הישראלי עמ' 214).

אותו היום שבו חלה האזכרה ה-40 של ד"ר לבני, כל ערוצי התקשורת עסקו ללא הרף בעלילת הדם האוטו-אנטישמית נז"א (נזק אגבי, שיצרה נזק ישיר מזעזע...). ייתכן שכשתקראו את הדברים האלה הם יהיו כבר חדשות ישנות, ובכל זאת - הרגשתי שהיה משהו סמלי בכך ש'זה לעומת זה עשה אלוקים'; יש יהודים שבגלל הניתוק שלהם משורשיהם, בוחרים להכפיש את מדינת ישראל ואת חיילי צה"ל ברחבי העולם כדי לקבל

ושמחת בחגך ובחייך - בתוך הנישואין

בפרוס חגי תשרי, כולם רוצים לשמוח בחג שהרי ישנה מצווה: "ושמחת בחגך והיית אך שמח". יש כאלה שמרגישים שהשמחה בחג תלויה בשמחה הכללית שיש להם בחיים ובעיקר בזוגיות.

כאשר ישנם קשיים זוגיים, ונוספות גם מחלוקות כמו אצל איזו משפחה להתארס, ואז גם תלונות על הצד השני, כעסים וכו', ההכנות לחג הופכות לזירת התגוששות, כך שנוצרת הצפה של המערכת הזוגית השלילית הקיימת ביניהם.

במצב כזה הגיעו אלי יעל ודוד כשהם שקועים בתוך המריבות. אף שניכר היה שהם מאד רוצים לחיות טוב בנישואין, הם שטחו בפני תלונות והאשמות הדדיות ונוצרה תחושה שהקרע ביניהם מעמיק יותר ויותר.

שניהם שקועים בתסכול ובחוסר אמון, בפגיעות ובכעס. לרוב, במצב כזה, בני הזוג מפתחים רגישות גבוהה לכל "הוכחה" נוספת של פגיעה. המוח נעשה דרוך, כך שהוא מאשר את הפרשנויות שבני הזוג נותנים לעובדות שנוצרות ביניהם. וכך הם נמצאים במעגל סגור של הוכחות למצבם הגרוע ולמריבות נוספות שלא נגמרות.

עניתי להם: "במצב הזה שאתם נתונים בו, באמת, לא ניתן לשמוח בכלל. יש ביניכם קשיים שדורשים שינוי והפנמה שלא יעלמו כעת בפתרון קסם. יש

צורך להשקיע עבודה זוגית משמעותית. יחד עם זאת, אפשר להתחיל לשמוח בדברים הקטנים הטובים, שנראה כי בגלל המריבות, אתם לא רואים שהם קיימים ביניכם, או לא נותנים להם כל חשיבות.

אחת המלכודות השכיחות בזוגיות, היא הציפייה הסמויה שכבר נעשית גלויה בזמני מריבה שהשמחה שלי תלויה בך/בת הזוג. "אם הוא/היא... אז אני...". לקראת החג, הציפיות הללו נעשות בולטות במיוחד, כי זה חג של שמחה. לכן הצעד הראשון הוא **שלכל אחד תהיה אחריות על השמחה האישית שלו בלבד: "מה אני יכול/ה לעשות, כדי שיהיה לי נעים בחיים בכלל ובחג בפרט, מבלי לצפות שידאגו לי?"**

השלב הראשון לפני המבט על מה שקורה בזוגיות, הוא העובדה **שיש לכל אחד במה לשמוח בחיים האישיים**: בילדים שיש, בקשרים חברתיים, בבריאות, בבית, בעבודה, ברוחניות ועוד ועוד. זה יכול להיות בפעולות יומיומיות שממילא עושים, אך עקב הקשיים הזוגיים שתופסים את כל מרחב הדעת, לא נותנים את הדעת שניתן לשמוח בהם. כמו, משחק עם ילד, קפה בוקר עם עצמי, לשמוח בבגד שאוהבים, ליהנות מעריכת שולחן ומסידור פרחים, לשבת עם חבר/ה, לצאת להליכה או

ריצה עצמית וכד'. העיקר, לעשות טוב לעצמי. **בשלב השני - כשהנפש רגועה ומסופקת מבחינה אישית, יש יותר פניות נפשית לראות בעין טובה גם את הדברים הפשוטים לכאורה שכל אחד עושה לשני בבית ולהודות עליהם. כשכל אחד מחזיר לעצמו אחריות על מצב הרוח, על ההנאה והחוויה שלו בחיים, פוחתת תחושת התלות והאכזבה ואז קל יותר לראות את הטוב שהשני עושה למענו.** ממקום כזה, כשרואים את הטוב, ישנו רוגע מסוים שמאפשר ליהנות בחג, להתעלם עד כמה שניתן מהקשיים הזוגיים, בידיעה שלאחר החגים חוזרים לטפל בזוגיות. אלא שהפעם - הבסיס יהיה רך ומאוזן יותר.

לא חייבים לפתור את כל הבעיות בזוגיות, כדי לאפשר לעצמנו רגעים של שמחה. יש רגעים קטנים של הנאה שעשויים לפתוח מחדש פתח לקשר זוגי אמיתי ועמוק יותר. ומתוך כך תהיה שמחה בזוגיות, וכאשר יגיעו החגים תהיה שמחת חג אמיתית, גם כשיש עוד כמה עניינים לסדר ולברר בין בני הזוג שהרי תמיד יהיה על מה לעבוד ולרומם את הקשר הזוגי.

אחד הדברים המשמעותיים לשמחה בזוגיות, הוא שמחה עצמית והכרת הטוב בנתינת ההדדית שגם היא משלימה את השמחה בחיים האישיים והזוגיים.

חינוך עד הלב

אורית דהן
מנהלת נועם בנים
ומאמנת רגשית זוגית

orittguvot@gmail.com

שבעת האושפזין כמודל חינוכי

שלושת האושפזין האחרונים ממוקדים בתפקוד החברתי ובעשייה בעולם.

משה (נצח): משה רבינו הוא המנהיג והמחוקק. הוא מייצג את ה"נצח" - הרדיפה אחר האמת, החזון וההתמדה. עלינו לעודד ילדים לקחת אחריות, לפתח חשיבה ביקורתית, ולא לפחד לעמוד על עקרונותיהם, גם כשהם במיעוט.

אהרן (הוד): אהרן, לעומתו, הוא סמל השלום, האהבה והענווה. הוא מלמד אותנו את חשיבותה של האינטליגנציה הרגשית, היכולת לפתור סכסוכים בדרכי נעם ולראות את הטוב באחר. **דוד (מלכות):** דוד המלך חותם את האושפזין. הוא מייצג את ה"מלכות" - הורדת הרוח אל המעשה. דוד, שחוזה נפילות רבות אך תמיד קם (תשובה), מלמד אותנו חינוך לעשייה, להתעלות מעל קשיים ולמידה מטעויות.

איך להחיות את האושפזין בסוכה שלנו
הבנת המידות החינוכיות הגלומות באושפזין היא רק השלב הראשון. כדי שהמסר באמת יחלחל ויהפוך לחלק מעולמם של הילדים, עלינו לתרגם את המושגים המופשטים לפעולות חוויתיות ומהנות.

הפכו כל יום מימי החג ל"יום נושא" המוקדש למידה של האורח המגיע. לפניכם כמה רעיונות כהשראה.

יום אברהם (חסד): הקדישו את היום לנתינה. הכינו יחד עוגיות וחלקו אותן לשכנים, לחולים ועוד.

המשך המאמר בעמוד 4 <

לאהוב את הזולת.

יצחק (גבורה): כנגדו, יצחק מייצג את מידת הגבורה - הריסון העצמי והצבת הגבולות. אם חסד הוא המים הזורמים, הגבורה היא הכלי המחזיק אותם. חינוך ללא גבולות ברורים הוא חינוך המותיר את הילד חסר הגנה ומבולבל. בהשראת יצחק, עלינו ללמד את הילד לווסת את רגשותיו, לדחות סיפוקים ולהבין שלמעשה יש השלכות. הגבולות אינם עונש, אלא רשת ביטחון המאפשרת לו להתפתח בצורה תקינה.

יעקב (תפארת): יעקב אבינו משלב בין החסד של אברהם לגבורה של יצחק. הוא מייצג את מידת התפארת, האמת וההרמוניה. האתגר החינוכי כאן הוא ללמד את הילד לייצר אינטגרציה בין עולמו הפנימי לחיצוני. כיצד להיות כנה ואותנטי, ובו זמנית לכבד את נורמות החברה? יעקב אבינו, מלמד אותנו ואת ילדינו את חשיבותה של הגמישות הנפשית והיכולת למצוא את האזיון הנכון בכל מצב.

יוסף (יסוד): יוסף, הנכד של יעקב, מייצג את מידת היסוד - החיבור, ההמשכיות והעמידה בניסיון. יוסף נזרק למצרים, סביבה זרה ומנוכרת, אך הצליח לשמור על זהותו וערכיו. בעידן הדיגיטלי, שבו הילד נחשף לאינספור השפעות, מודל יוסף חיוני מאין כמוהו. חינוך לחיבור (יסוד) משמעו ציוד הילד ב"מצפן פנימי" חזק, המאפשר לו לשמור על ייחודיותו ועל ערכיו גם כשהוא ניצב מול לחץ חברתי או גירויים מפתים.

חג הסוכות מזמין אותנו לצאת מאזור הנוחות שלנו. אנו עוזבים את הבית היציב לטובת דירת עראי פשוטה, מכוסה בסכך המאפשר הצצה אל הכוכבים. המעבר הזה אינו רק סמל, אלא טומן בחובו מסר חינוכי. היכולת למצוא חוסן ומשמעות דווקא בתוך הארעיות והפגיעות. בעידן המודרני, שבו אתגרי החינוך הולכים ומתעצמים נוכח חשיפה אינסופית לגירויים חיצוניים, מציע לנו חג הסוכות כלי ייחודי - שבעת האושפזין. האושפזין, אינם רק דמויות היסטוריות רחוקות. כל אחד מהם מייצג מידה רוחנית ונפשית אחרת, המהווה נדבך חיוני בבניית אישיותו של הילד. פדגוגיה זו, המבוססת על מודל האושפזין, מאפשרת לנו להפוך את הסוכה למרחב של צמיחה, גמישות נפשית וחיבור עמוק לערכים נצחיים.

המסע החינוכי מתחיל עם אברהם ויצחק, המייצגים את שני הקטבים ההכרחיים בחינוך: חסד וגבורה.

אברהם (חסד): אברהם אבינו הוא סמל הכנסת האורחים והנתינה ללא תנאי. בעידן של ניכור חברתי ואינדיבידואליזם קיצוני, חינוך בהשראת אברהם מדגיש את חשיבותה של הקבלה המוחלטת. ילד זקוק בראש ובראשונה לתחושה שהוא אהוב ורצוי בדיק כפי שהוא, ללא קשר להישגיו. האנרגיה של אברהם אבינו מזכירה לנו לייצר עבור הילד מרחב בטוח, מלא בחום ובאמפתיה, המטפח אצלו אמונה בעצמו ויכולת

במדבר מכל פגעי הטבע ומהאויבים!
אם כך, מובן מאד מדוע חשוב שנזכר
זאת: ה' עשה לנו דבר כל כך מפלא כדי
לשמר עלינו, ולכן עלינו להודות לו
ולשמח במצוותיו!
נאחל שה' יגן עלינו ממש כמו בענני
הכבוד, ושיהיה לכלנו חג שמח!

יש, ערוץ הילדים

ולזכר לך אנחנו יושבים בסכה. מצד
אחד זה נראה מוזן, אבל מצד שני לא כל
כך ברור – מה כל כך חשוב שנזכר את
העבודה הזו? מה זה משנה אם בני ישראל
ישבו בסכות או שהם ישבו באהלים?
חכמינו למדו אותנו בהלכה, שההסבר
לדברי הפסוק שונה. הסכות בהן ה'
הושיב את אבותינו, לא היו רק סתם
סכות, אלא הן היו ענני הכבוד! היו אלה
עננים מפלאים שהגנו על בני ישראל

שלום ילדים, מה שלומכם?
עברנו את הימים הנוראים, ראש השנה
ויום הכפורים כבר מאחורינו, וחג הסכות
המיוחד כבר פה!
אחת ממצוות החג היא מצות הישיבה
בסכה. בתורה כתוב הטעם של מצוה זו:
"למען ידעו דורותיכם כי בסכות הושבתי
את בני ישראל בהוציא אותם מארץ
מצרים". הקדוש ברוך הוא הושיב את
עם ישראל בסכות, בזמן יציאת מצרים,

שאלות

1. איזה מארבעת המינים נמשל למי שאין בו תורה ומעשים טובים?
2. האם ניתן לעשות את סכך הסוכה ממוטות ברזל? מדוע?
3. כמה פעמים מקיפים את התיבה בהושענא רבה?
4. מיהו האחרון מבין האושפזין?
5. האם סוכה בעלת 2 דפנות בלבד, כשרה?
6. למה נמשל האתרוג: 1. לראש 2. ללב 3. לכליות 4. לריאה

סידה אחד מהאורחים קרא למקום
בשם החג. מיהו?

מצאו למה התמונות רומזות

הבריא

מאת יוסי שחר.
להזמנת סדנאות קוויקס: 0549-256994

בשנת 1767 הומצאה מכונת הכביסה הראשונה, שהייתה קופסת עץ ידנית.

תראו אותי, עושה זמנית!

זה נראה כמו תיבת אוצר, רק עם גרביים...

לפני מאות שנים, אנשים היו משפשפים בגדים על לוח כביסה בידיים.

הגב שלי! אני ברוגז!

אני מעדיף ללבוש את זה מלכולך...

כיום, מכונות כביסה חכמות יכולות אפילו לדעת כמה חומר ניקוי לשים! חומר ניקוי לשים!

היא יותר חכמה מהכלב שלי...

נעלבתי...

במאה ה-20, הגיעו מכונות הכביסה החשמליות, שהפכו את החיים לקלים הרבה יותר.

בוי ביי, סיוט הכביסה!

בואו אלי, בגדים מלוכלכים! אני רעבה!

מכונת הכביסה החשמליות הראשונות נקראו 'תור' והן היו מסוכנות כי המנוע החשמלי שלהן היה חשוף ורטוב!

המלצת השבוע

היכנסו לאתר **ערוץ מאיר לילדים**, ותוכלו להנות משפע תכנים לשנה החדשה וימי החגים!

שמעתי? הסנדלר פוטר!
שמעתי שהיו לו בעיות עם ההנעלה...
קמצן אומר לילד שלו: לך לשכנים תבקש מגהץ.
הילד חוזר ואומר: הם אמרו שאין להם. האבא אומר:
טוב אז תיקח את שלנו...
ברוח נכנס ברגל ימין לברכה באיזו רגל הוא יצא?
רגל רטובה...

בחדש תשרי מתגדלת היא בנו הקדושה הטבעית יסוד עריגת האמונה על-פי מקוריותה הנפשית. ומזה מתפרנסים כל העמים כולם פרנסתם הרוחנית. שבעים פרים כנגד שבעים אומות. אמנם הננו מעבדים את הטבעיות הזאת ע"י הופעת הקודש הפנימי של אור המצוות, והטבע הולך ומשתכלל בשכלולו העליון, רז הנסירה של דו פרצופים של אדה"ה, עד שמיני עצרת שמופיע בו האור הישראלי המיוחד שאין לזרים שום חלק בו. הכל למעלה מן הטבע. עשה לי סעודה קטנה שאהנה ממך. שמונה קבצים ז, קלג

על סדר היום הרב שלמה אבינר

על קביעות של טהרת הדיבור. פעם ניסו עסקנים לספר לרב אריה לוי מידע שלילי על פוליטיקאי חילוני כדי שייצא נגדו. הרב אטם את אוזניו. הוא אמר: אין שום הצדקה בעולם ללכלך את הנפש ברפש של שגוה. טהרת הלשון היא תנאי יסודי לחוסן הלאומי שלנו.

צה"ל מן התורה מנין

עניני צה"ל, צבא ומלחמה בפרשת השבוע ובמועדים ובכללם ד"ת ויסודות מהג"ר שרן שלמה אבינר שליט"א, הג"ר רס"ן צבי קוסטינר שליט"א, והג"ר דוד גיאמי שליט"א. בתוספת קונטרס הסיפור של מלחמת התקומה דרך השו"תים בהלכה ששמעתי מהרב סא"ל אורי שורץ שליט"א, רע"ן הלכה ברבנות הצבאית. מאת הרב מרדכי ציון

ניתן להזמין בטלפון: 02-9973168
או באתר **החדש**: www.ChavaBooks.co.il
ניתן להשיג את כל ספרי ההוצאה ב"דני ספרים" רח' אבן ישראל 3 ירושלים

שמירת הלשון ואהבת ישראל בעת בחירות

א: אהבת ישראל כבסיס יציב

היסוד הגדול של האומה כתוב בתורה: "וְאַהֲבַת לְרֵעֶךָ כְּמוֹךְ אָנִי ה'". יש שואלים: כיצד אפשר לאהוב בעת בחירות, כאשר המחלוקות כה חריפות והדעות כה רחוקות? תשובה: הדעות משתנות, אך הנשמה נשארת אחת. המפלגה והפוליטיקה הן אמצעי. כנסת ישראל היא המטרה. שכל ישר מבין שאין להקריב את המטרה למען האמצעי. מרן הרב קוק זצ"ל קובע שאהבת ישראל אינה תלויה בהסכמה אידיאולוגית. היא אהבה עצמית פנימית לעצם נשמתה של האומה. הרב צבי יהודה חזר תמיד והדגיש: אנחנו גוף אחד ממש. כשאצבע אחת כואבת, כל הגוף מרגיש. בחיי היום-יום אנו רואים זאת בקלפי. אדם עומד בתור להצביע. לפניו עומד יהודי שלובש חולצה של מפלגה יריבה לחלוטין. הוא אינו אויב. הוא אחי. שניכם בונים יחד את ארצנו. מספרים על הרב צבי יהודה, שביום בחירות פגש תלמיד שהצביע למפלגה אחרת לגמרי מזו שהורה הרב. היו שהרימו גבה. הרב ניגש, חיבק את התלמיד

בחום ואמר: מעל כל הפתקים, יש פתק אחד של אהבת ישראל מוחלטת. מערכת הבחירות היא כלי טכני, אך אהבת האחים שבינינו היא חובה אלוהית נצחית. אשרינו.
ב: שמירת הלשון מול היריב
הוראת התורה ברורה: "נִצֹּר לְשׁוֹנְךָ מִרַע וּשְׂפָתֶיךָ מִדִּבְרַי מְרִמָּה". יש שואלים: האם מותר לדבר לשון הרע ולהשמין יריב פוליטי כדי להציל את המדינה? תשובה: זו טעות גמורה. קודש אינו נבנה על ידי עבירות. לשון הרע וביזוי מחריבים את האומה מבפנים. החפץ חיים פוסק שלשון הרע על ציבור חמור פי כמה מלשון הרע על יחיד. מרן הרב קוק זצ"ל לימד שבית המקדש חרב על שגאת חנינם, ויבנה על ידי אהבת חנינם. הרב צבי יהודה תבע מתלמידיו טהרת הלשון ללא פשרות. אסור לטנף את הפה. בימינו, הדבר בא לידי ביטוי בטלפונים. אדם מקבל הודעה מבזה או שקר על פוליטיקאי מהמחנה השני. היד קופצת להעביר הלאה. בעל שכל ישר ואמונה טהורה עוצר. הוא מוחק את ההודעה. הוא שומר

כנס חוה"מ סוכות תשפ"ז
ישיבת עטרת ירושלים

לבחור במדינה יהודית
איך להסתכל באופן נכון על הבחירות
איך מחליטים במי לבחור ואיך להתייחס לאלו שטועים
בהשקפתם לדעתנו

הכנס יתקיים בע"ה
יום ראשון / א' דחווה"מ סוכות / טז' תשרי תשפ"ז

בית המדרש המחודש של ישיבתנו!
ע"ש ה"ה לוי יצחק רחמני ז"ל
300 מטר מרחבת הכותל המערבי

10:00	- הרב שלמה אבינר / נשיא ישיבת עטרת ירושלים
10:45	- הרב אבישי צרויה / ראש ישיבת עטרת ירושלים
11:30	- הרב יוסף קלנר / מעלה הזיתים, ירושלים
12:15	- הרב דוד גיאמי / ר"מ בישיבת הר המור וראש בית מדרש יבנה
13:00	- הרב אליעזר קשתאל / ראש הישיבה לבוגר"צים במוסדות בני דוד
13:45	- מנחה

עזרת נשים
פתוחה

בקרו באתר שלנו
www.ateret.org.il

לפרטים: הרב מרדכי ציון
058-445-4747

ישיבת עטרת ירושלים
חיים תורה מלב העיר העתיקה

50 שנה
50 שנה
8 קריית שמונה
מנחם מנדל

מחזלים ומתרחבים!

מכון אורה
ללוחם קריית שמונה
מחזור א' תשפ"ז

בואו להמריב לתורה גדולה מירושלים עם קריית שמונה
להיבנות בתוך מלחמה לאומית
במפגש חי ומרגש עם צמחן צמחן

שנת לימוד תורה באהבה ובאמונה,
בלב של הצפון - קריית שמונה

מאגנינג
בואו -

לפרטים נוספים והצטרפות >>
תהילה: 054-595-6657 | הדסה: 054-224-0941